Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. — Олифантъ, Па. Четверъ 14-го Марця 1901. — Число 11.

Переглядъ тыждневый.

Послѣднымъ дѣломъ конґресу було зменчене майже о половину военного податку т. е. о 44 міліоны доляровъ. Податокъ вôдъ тютюну зменчено о $11.-600.00, вôдъ пива о 9, вôдъ банковыхъ чекôвъ о 7, медицинъ о 4, нотôвъ и морґечôвъ о 4.500.000, депешь телеґрафічныхъ и телефонічныхъ о 1 и вôдъ полисъ асекураційныхъ о 3 міліоны доляровъ. Зменчене се ввôйде въ жите зъ першимъ днемъ юлія с. р. На инавґуранцію президента, що вôдбулась зъ небувалою „помпою“ прибуло около 140.000 людей зъ всѣхъ сторôнъ Спол. Державъ. Президентъ выголосивъ при сѣй нагодѣ бесѣду, въ котрôй давъ короткій оглядъ своеи дѣяльности за послѣднй 4 роки и головно звернувъ увагу на Кубу и Филипины.

Кубанцѣ вже пôслали свою конституцію до Вашинґтону, але она не зовсѣмъ подобалась президентови и его дорадникамъ, бо въ нѣй не сказано про будучй вôдносины Кубы до Сполуч. Державъ. Кубанцѣ кажуть, що вôдносины сй будуть уладженй дипломатичною дорогою, наколи Куба стане фактичною державою. Спол. Державы знову поставили свои условія, котрыхъ принятя жадають сейчасъ, а на те Кубанцѣ не хотять згодитись. Въ виду сего готово прійти до бôльшого непорозумѣня помѣжь тыми двома републиками тымъ бôльше, що деякй Американцѣ вôдзывають ся, що одинокимъ способомъ для Кубанцѣвъ, щобы позбути ся Американцѣвъ есть згодитись на ихъ условія.

Якъ звѣстно конґресъ зложивъ всю власть надъ Филипинскими островами въ руки президента, помимо досыть великои опозиціи деякихъ послôвъ. Чого не доказало оружіе, те хотять теперь Американцѣ осягнути „політикою“ и старають ся всѣми силами вытворити на островахъ прихильну собѣ партію. Такою прихильною господарцѣ Спол. Державъ партією вважалась до недавна партія федералістôвъ. Трублено про неи, що она дуже сильна та мае приклонникôвъ мѣжь найвызначнѣйшими Филипинцями. Тымчасомъ партія ся послѣдными часами роздѣлилась на двѣ: федералістôвъ и консерватистôвъ, зъ котрыхъ послѣдна помимо свого имени е поступовѣйшою вôдъ першои, бо вправдѣ въ красныхъ словахъ, але таки жадае цѣлковилои самостôйности для филипинскихъ островôвъ.

— Добровольцѣ, котрымъ часъ службы скôнчивъ ся, мають вернути домôвъ. Два реґіменты вже суть въ дорозѣ.

Въ Пекинѣ, столици Хинъ, вôдрубано головы двомъ проводирамъ послѣдныхъ розрухôвъ. Потôмъ, пôсля звычаю хинского, каты попришивали назадъ вôдрубанй головы до плечей, повкладали тѣла въ домовины и вôддали ихъ родинѣ. 10.000 людей мѣжь тыми представителѣ союзникôвъ и многй місіонарѣ були свѣдками того »высокогуманного дѣла.«

— Два другй достойники вôдобрали собѣ жите »по указу«. Теперь союзники радять ся що дальше робити. Однй жадають смерти многихъ другихъ виновникôвъ, ба навѣть хотять щобы въ кождôй мѣсцевости, где пôднеслась рука хинска противъ христіянина бувъ усмерченый »хтось вызначнѣйшій«, другй радять холоднокровнôсть и бôльше умѣркованє. Люде знаючй хинскй обставины кажуть, що експедиціи для покараня баксерôвъ зробили бôльше зла якъ добра, бо вôдобрали силу мѣсцевымъ хинскимъ властямъ не даючи въ замѣнъ нѣчого.

Пенсилвенійска леджіслятура ухвалила право на пôдставѣ котрого мѣста 2-ои клясы Pittsburg, Allegheny и Scranton не будуть выбирати мейорôвъ, а лишь ґовернеръ буде ихъ назначувати. Такій мейоръ буде ся звати вôдъ теперь city recorder и буде мати бôльшу власть якъ доси, а меншу вôдвѣчальнôсть передъ народомъ. Зъ тои причины право се буде тестоване въ судѣ що до свои конституційности и хто знае чи не упаде. Пенсилвенійска леджіслятура ухвалила просити конґресъ о додатокъ до конституціи въ тôмъ змыслѣ, щобы сенаторы Спол. Державъ були выбиранй народомъ, а не поодинокими леджислятурами якъ доси. Резолюція ся вповнѣ справедлива якъ видно зъ сего, що соймы въ 3 стейтахъ ще доси не выбрали сенаторôвъ зъ причины рôжныхъ интриґъ и можливо що не выберуть ихъ зовсѣмъ, а зôстануть безъ представителѣвъ въ сенатѣ, що було бъ неможливе при выборѣ сенаторôвъ народомъ.

Надужитя и кривда, заподѣянй нашому народови въ часѣ галицкихъ выборôвъ, вже опинили ся передъ радою державною. Клюбъ независимыхъ рускихъ послôвъ, до котрого належать пп. В. Яворскій, д-ръ Король, Ю. Романчукъ, д-ръ Косъ и Н. Василько (зъ Буковины), взявши собѣ за задачу окрôмъ здобуваня красшихъ правъ для Русинôвъ, такожь и покаранє польскои шляхты за еи брутальнй учинки, внесли дня 16. м. м. интерпеляцію въ тôй справѣ. Найбôльше потѣшаючимъ для насъ е се, що бôльша частина палаты послôвъ е сильно огôрчена на польску шляхту, а показуе свою прихильнôсть Русинамъ. На внесене соц. посла Шумаера порѣшивъ парляментъ, щобы нарады комісіи для справджуваня выборôвъ вôдбули ся явно. Дуже се немиле вражене зробило на галицко-польскихъ дерунôвъ, але дарма! Шило въ мѣху тяжко укрыти, а польске »Коло« немае ще такои власти въ радѣ державнôй, якъ въ нещаснôй червонôй Руси... Теперь панове шляхта червонѣють зô встыду, слухаючи о своихъ огидныхъ штучкахъ и голосы обуреня людяныхъ послôвъ рôжныхъ народностей, котрй кричать на нихъ: „Нелюде, галицкй баксеры, рабôвники!«

Галицкй верховоды сподѣвали ся що Галичина числить що найменше пôвъ осьма міліона населеня, тымчасомъ послѣдна конскрипція показала, що жіе тамъ заледво 6 міліонôвъ и 600 тысячь людей. Забули або страхають ся погадати навѣть, що ихъ ґосподарка выгнала сотки тысячь населеня и розсѣяла го по цѣлôмъ свѣтѣ. Число однакъ сказало имъ гôрку правду.

Атентату на жите російского міністра Боґоленова допустивъ ся ся бувшій студентъ Карповичь. Коли на слѣдствѣ запытали его зъ якои причины рѣшивъ ся на таке дѣло, то вôнъ вôдповѣвъ: „Спонукала мене кривда тысячѣвъ подôбныхъ менѣ.“ Коментарѣ ту злишнй. Той чоловѣкъ посвятивъ ся, щобы ратувати переслѣдуваныхъ студентôвъ и дати тымъ всѣмъ на учку, котрй ихъ переслѣдують. Міністеръ зôставъ пострѣленый зъ револьверу коли сидѣвъ въ своѣй канцеляріи и теперь боре ся зô смертію.

Свѣже войско, котре Анґлія выслала до полудневои Африки, придало ся дуже для лорда Кіченера. Черезъ него (якъ теперь показуесь) не мôгъ ґен. Деветъ запустити ся глубше въ анґлійскй посѣлости, стративъ всѣ свои каноны и бувъ змушеный подати ся назадъ за рѣку Аренджь. Коло него було досыть круто, наколи зобачивъ передъ собою и довкола себе 60 тысячь ворогôвъ, а уникнути цѣлковитои заглады мôгъ лишь такій знаменитый вождь, якъ ґен. Деветъ. Послѣднй телеґрамы доносять, що теперь роздѣливъ вôнъ свою армію на кôлькадесять малыхъ вôддѣлôвъ, котрй розбрились наче духи въ нôчнôй темрявѣ. Є се его тактика въ критичнôй хвили. Сли стративъ поживу и муніцію, если ворогъ за сильно напиравъ на него и не дававъ вôддыху, роздроблювавъ тодѣ свôй корпусъ, розпускавъ на чотыри вѣтры и пошивавъ Анґлійцѣвъ въ дуракôвъ. На его розказъ однакъ збирали ся тй вôддѣлы въ назначене мѣсце зô свѣжими силами и припасами всего тай опять парили Анґлійцѣвъ, ажь до Лондону було чути.

Дня 9. с. м. телеґрафувавъ лордъ Кіченеръ, що въ мѣсточку Madderburg умовлявъ ся зъ нимъ ґен. Бота въ справѣ пôдданя ся зô всѣмъ своимъ вôйскомъ. Не буде то однакъ мати поважнѣйшихъ наслѣдкôвъ на закôнчене вôйны, доки жіють такй вожды якъ ґен. Деветъ, Герцоґъ, Кріцінґеръ и Делярей. Того самого дня звели Буры завзяту борбу пôдъ Lichtenberg. Анґлійцѣ мали тамъ 36 забитыхъ и раненыхъ, а зъ бурскои стороны погибъ командантъ Collier.

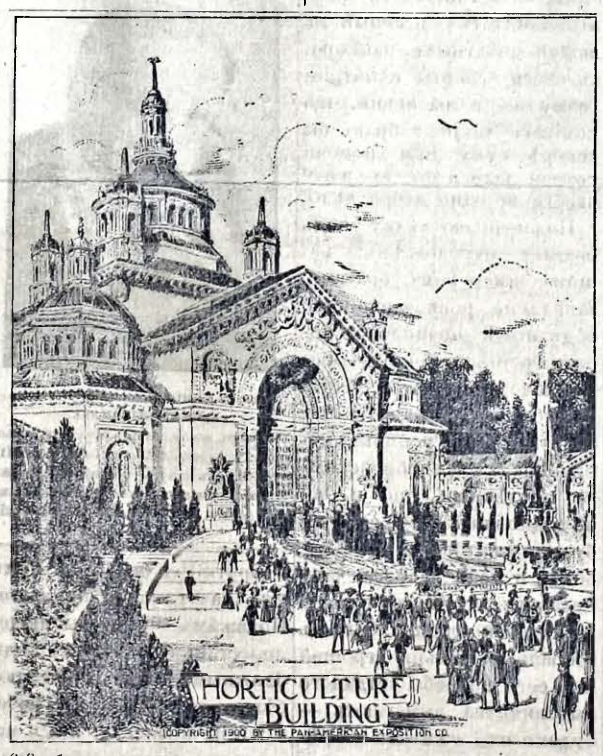

Сей образокъ показуе павіліонъ огородництва въ котрôмъ буде выставлене все до чого дôйшли Американцѣ на тôмъ поли.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Марець.		
14	Ч.	Евдокіи
15	П.	Ѳеодота
16	С.	Евтропія, Зинона
17	Н.	Крест. Герасима
18	П.	Конона
19	В.	42 мученикôвъ
20	С.	Ефрема (Средопост.)

— **Куме!** а не знаете коли буде Благовѣщене сего року?

— Купѣть собѣ за 50 центôвъ Календарь для американскихъ Русинôвъ въ редакціи »Свободы« то будете знати.

Такого Календара ще американскй Русины не мали.

„SVOBODA“, 112 Jones Str. OLYPHANT, Pa.

— **На** мостѣ желѣзничôмъ коло Sharon, Pa. забивъ потягъ пять секційныхъ робôтникôвъ, котрй ѣхали по шинахъ гандкарою. Всѣ забитй суть Италійцями.

— **John Searles**, цукровый маґнатъ, програвъ на биржй въ протягу трохъ лѣтъ 20 міліон. дол.

— **Пана** Левъ XIII. зъ днемъ 2. марта б. р. скôнчивъ 91 лѣтъ, бо уродивъ ся 2. марта 1810 р. въ Карпінето въ Италіи.

— **Цѣсарь** Францъ Йосифъ перебраный яко простый робôтникъ пôшовъ дня 2. марта б. р. до однои людовои реставраціи въ Вѣдни зъѣвъ обѣдъ за 15 цнт. краевыхъ. Коли почувъ, якъ сидячй коло него робôтники весело собѣ розмовляли, вставъ зъ мѣсця и при вôдходѣ сказавъ, що дуже завидуе тымъ робôтникамъ.

— **Разомъ** зъ домомъ, котрый дня 3. с. м. погорѣвъ на Джесупъ, Па. згорѣла такожь и одна женщина Италіянка, котра мешкала въ тôмъ домѣ. Причиною того були грошѣ, що знаходили ся въ серединѣ. Баба скочила по нихъ коли вже цѣле мешкане було въ огни и не вернула бôльше зъ него.

— **Ирляндскй** (айришскй) независимй послы числомъ 12 зробили въ анґлійскôмъ парляментѣ, въ Лондонѣ дня 6 марця б. р. такъ велику бучу, що ажь ихъ мусѣли выкидати полісмены за дверѣ (подôбно якъ въ Вѣдни свого часу посла нѣмецкого Вольфа за часôвъ бл. п. Казя Баденього).

— **На** цѣсаря нѣмецкого Вільгельма кинувъ въ Бременъ робôтникъ Дітріхъ Вайґартъ кавалокъ тяжкого желѣза и мало браковало, що го не забивъ.

— **Страшна** гадина находить ся въ менажеріи въ Бостонѣ, котру разъ на 4 мѣсяцѣ кормлять однымъ крôликомъ и вѣдромъ воды. Є она довга 28 стôнъ.

— **Кôлька** майнôвъ перестали вже були робити въ Shenandoah, Pa. зъ причины недостачѣ воды, а навѣть бояли ся, що робота устане цѣлкомъ. Вогкôсть и дощѣ, котрй теперь перепадають подвоять на ново рухъ и роботу.

— **Великій** страйкъ майнерôвъ въ Новôй Скотіи (Канада) скôнчивъ ся выграною робôтникôвъ, бо дôстануть теперь о 12 процентъ побôльшену плату. Капіталістамъ, котрй хотѣли пôдступомъ поконати ихъ, не удалось симъ разомъ.

— **Дорогій** камѣнь, що называе ся туркусъ вôдкрыли въ стейтахъ New Mexico и Arizona. Недавно завязало ся акційне товариство (компанія) для его добуваня, а передъ чотырма днями почали роботу коло копалень въ кôлькохъ мѣсцевостяхъ рôвночасно.

— **Новый** спосôбъ на злодѣѣвъ вынайшовъ банкиръ Брардъ въ Парижи. Недавно напавъ на него въ ночи на однôмъ зъ бульварôвъ мѣста якійсь волоцюга и хотѣвъ обрабувати, а банкиръ каже до него: „Отъ не робѣть дурниць, ходѣть до шинку и напемо ся“. Коли такъ сидѣли и попивали вино, Брардъ казавъ тихцемъ закликати поліціянта, а той арештувавъ злодѣя.

— **Въ** Италіи двѣ 14-лѣтнй дѣвчины выдали собѣ поединокъ задля одного хлопця и одна упала трупомъ. Недармо приповѣдка каже: що молоде, то дурне.

— **Ваґонъ** електричного траваю (стриткары) выскочивъ зô шинъ въ Питсбурґъ, Па. черезъ що до 40 людей, котрй тутъ ѣхали суть потовченй и покалѣченй.

— **Епископъ** мукачôвскій Юрій Фирцакъ, купивъ вôдъ мѣста Унґвара для епископства мукачôвскои епархіи посѣлôсть изъ 106 тысячь 364 ютрôвъ землѣ. Передъ двома тыжднями зôстала та посѣлôсть заинтабульована на власаôсть епархіи.

— **Цѣлй** села и мѣста положенй на низинахъ въ нѣмецкôй провінціи Гассенъ Нассавъ знаходять ся теперь пôдъ водою въ наслѣдокъ повени и выливу рѣкъ.

— **На** вôспу умерло въ ню йорскôмъ North Brother Island трехъ людей, а въ Бруклинѣ сконстантовано ажь 37 случаѣвъ занедужаня на сю хвороту.

— **Скаженый** песъ появивъ ся дня 12. м. м. въ Горлицяхъ (Галичина) въ часѣ торгу, перебѣгши попередно села Усте Руске, Клинкôвку, Ропу, Шимбаркъ и Ропицю польску, де покалѣчивъ кôлькоро людей и кôлькадесять псôвъ. Заки удало ся его убити покалѣчивъ 4 особы въ самыхъ Горлицяхъ. Всѣхъ покалѣченыхъ людей выслано до заведеня д-ра Буйвіда въ Краковѣ, а псôвъ повбивано.

— **Ч. Ф.** Цпинъ пише намъ, що робота въ Елмайрѣ иде дуже лихо; вôдъ нового року лишь дѣвоцкй фабрики пустили ся добре.

— **Мѣсто** Римъ числить теперь 481.000 мешканцѣвъ.

— **Французкй** женщины зôбрали дорогою добровôльныхъ складокъ 40 тысячь франкôвъ, за що хотять справити дарунôкъ жѣнцѣ бурского ґен. Kronje, котрый теперь знаходить ся въ анґлійской неволи на островѣ св. Елены.

— **Ажь** 7 людей зôстали въ Полянкахъ, на Угорщинѣ, засыпанй снѣгомъ. Всѣ они були родомъ зъ Космача (пôдъ Коломыею); занимали ся рубанемъ деревъ, въ часѣ великои метели выбрали ся на угорскій бôкъ за зарôбкомъ и тамъ стрѣнуло ихъ се нещасте. Люде найшли ихъ въ купѣ снѣгу, котра була на кôлька метрôвъ высока и двохъ удало ся имъ ще вôдратувати, а прочй погибли.

— **Присыпавъ** »дортбанкъ« въ Mahanoy Plane, Pa. Русина Тимка Ґузого, 22-лѣтного и рубка, походячого зъ Щавного, повѣта Санокъ, Галичина. Нещастный робивъ при розбираню и сыну и пôдкопавъ такъ, що замерзлый »дортъ« зваливъ ся на него и убивъ его на мѣсци.

Пôстъ вже ся зачавъ.

Хто хоче купити пѣснословець (збôръ набожныхъ пѣсней), нехай пришле 50 центôвъ до редакціи »Свободы«.

Пропуклина

є звычайна слабость у людей. Повстае она часто зъ тяжкои працѣ або надмѣрного намаганя, а часто прійде и вôдъ горяч. и або другои слабости, котра ослабить спôдну болону, черезъ що кишки выступають на верхъ.

То не ганьба

мати пропуклину, але невыгода а часто и небезпеченьство. До недавна уважали, що безъ операціи не дасть ся се вылѣчити, але завдяки науцѣ

Вылѣчене

є теперь ЗОВСѢМЪ ПЕВНЕ. Въ девядесятьохъ выпадкахъ на сто не верне ся то нѣколи. Безъ ножа, безъ операціи, невыгоды, або перешкоды въ роботѣ, а обвязки нѣколи васъ непокоити не будуть. Выстарчить, сли прійдете до мого офісу разъ кождого тыждня за 4 до 6 недѣль.

Свѣдоцтва зъ подякою вôдъ людей вылѣченыхъ мною знайдете въ офісѣ. Лѣчу всѣхъ почавши вôдъ дѣтей до старыхъ, обого пола.

Диви що сей чоловѣкъ каже:

Слова вдячного пацієнта:

Невзявъ бы $1000.00 за свое вылѣчене.

Дорогій Докторъ: Я є бѣдный чоловѣкъ, однакъ не взявъ бымъ $1000.00 за те, щобы знайти ся назадъ въ положеню, въ якôмъ я бувъ заки Вы мене вылѣчили. Я мавъ подвôйну пропуклину, черезъ що майже не мôгъ сповняти моихъ щоденныхъ обовязкôвъ. Теперь вже кôлька мѣсяцѣвъ минуло вôдъ коли я вôдкинувъ мои обвязки и чую ся неначе новымъ чоловѣкомъ. Я всегда буду уживати мого вильву для Васъ. P. F. Coggins, 538 Beech Str., Scranton, Pa.

Dr. Alex O'Malley

спеціялістъ пропуклины, слабостей жолудка и кишокъ.

Канцелярія въ Wilkes-Barre и Scranton, Pa.:

160 S. Washington St.

напротивъ монастыря св. Маріи

WILKES-BARRE, Pa.

134 Wyoming Ave.

SCRANTON, Pa.

напротивъ готелю Jermyn, отворена кождого Понедѣлка и Вôвторка вôдъ 1-ои до 8-ои годины вечеръ.

Дае письменну заруку, що вылѣчить кождый выпадокъ, котрый прійме до лѣченя.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 112 Jones Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для рускаго народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рѳкъ		$2.00
„ „ „	пѳвъ року	1.00
„ „ „	чвертъ року	50
„ „ „	оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рѳкъ		$2.00

Оплачувати газету треба всегда въ горы (напередъ).

Адресъ:

„SVOBODA“
112 Jones Str. — OLYPHANT, Pa.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованѳмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дѳстанете вѳдъ почтара або агента на експресовѳмъ офісѣ, поплѣть намъ, бо безъ того мы не годнѝ грошей дѳстати.

Безъименныхъ дописей не принимаємо.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожъ свѳй старый адресъ.

Вѳдозва

до всѣхъ братствъ и членѳвъ „Р. Н. Союза“ въ справѣ „Руско-Народного Дому Еміґраційного въ Америцѣ.“

Богато на свѣтѣ доброго и пожиточного можна зробити, але тѳлько вспѳльными силами. Проте на послѣдній головній конвенціи въ Питсбурґу всѣ делеґаты ухвалили одноголосно, що кождый дорослый членъ »Руско-Народного Союза« повиненъ разъ на рѳкъ жертвувати охотно датокъ на »Р. Н. Дѳмъ Еміґрацій«, котрого потребу вѳдчувае кождый щирый Русинъ вже вѳдъ давна.

Если кождый членъ зложить бодай 50 цнт. (бо звычайна рѳчна вкладка въ тов. »Р. Н. Д. Еміґр.« выносить 50 цнт.), то назбирае ся поважна сума и еще сего року буде можна отворити нашъ рѳдный Дѳмъ Еміґрацийный, въ котрѳмъ знайде помѳчь и пораду не тѳлько кождый нашъ еміґрантъ, але такожъ кождый потребуючій Русинъ-Американецъ. Проте просимо всѣ братства, (котрѝ ще не приступили) вступати въ члены нашого товариства, а такъ само и прочихъ членѳвъ »Р. Н. Союза«; рѳвночасно просимо мѣсцевыхъ секретарѳвъ »Союза«, щобы зволили зѳбранѝ грошѣ вѳдѳслати до касіера »Р. Н. Д. Еміґр.« пѳдъ адресою: Lazor Syrotiak, 42 Washington st., Yonkers, N. Y., а заразомъ повѣдомити о высылцѣ гротей и пѳслати выказъ жертводателѣвъ до секретаря пѳдъ адресою: K. Kirczow, 140 Essex st., Jersey City, N. J. и то найдальше до кѳнця апрѣля б. р.

И. Подгорецкій председатель. **Б. Кирчѳвъ** секретарь.

Лазоръ Сиротякъ касіеръ.

ANSONIA, CONN. March 12, 1901.

Передъ выпечатанемъ предложено намъ ту вѳдозву до перегляду и поперть. Тымъ то мы зѳ стороны головного уряду »Р. Н. Союза« предкладаемо ей всѣмъ членамъ нашои орґанізаціи и горячо просимо не лишь прочитати, але и выконати, черезъ що кождый членъ »Союза« не тѳлько выповнить ухвалу остатнои головнои конвенціи делеґатѳвъ, але и стане членомъ добродѣйного товариства »Р. Н. Д. Еміґр.« Але — бороні Боже — щобы жаденъ не найшовсь мѣжь Русинами, котрый бы сказавъ: Менѣ не треба такого товариства — я прійшовъ, то трафить и иншій въ Америку — я самъ собѣ дамъ раду и т. д. Хвала Богу, що суть люде, котрѝ ничь непотрѣбують, але, братя, намъ невѳльно забувати, особливо намъ Русинамъ, що есть дуже богато мѣжь нами такихъ, котрѝ потребуть: помочи, порады, опѣки, охороны, пратулиска и т. д., а на се власне мае служити »Р. Н. Д. Еміґраційный.

Брати и Сестры! Добрѝ дѣла, милосердіе и милостиня намъ нѣколи не зашкодить! Теперь якъ разъ мы вступили въ Великій пѳстъ, котрый то часъ — роздумуючи надъ житемъ та дѣлами Ісуса Христа и своими власными — маемо проводити въ дусѣ покаянѳмъ и творити добрѝ дѣла милосердя. Тожъ скажѣть, будьте ласкавѝ, чи може бути красше дѣло милосердя, якъ поспѣшити зъ малою лептою помочи таки нашимъ рѳднымъ, потребуючимъ братямъ и сестрамъ.

Датокъ 50 цнт. на рѳкъ незначный, коли зважимо, що кождый пускае густо часто марно бѳльше гроша. Хто може дати бѳльше, най жертвуе бѳльше, кого не стати на се, най дасть, кѳлько може.

Вѳдъ Выдѣлу »Р. Н. Союза«.

Ант. Вовчевскій, председ. **Д. Д. Пирчь** секр.

Печать

Ще разъ о народнѳй касѣ.

Коли другѝ неволенѝ народы вже давно пѳднесли въ гору стягъ своеи независимости, то мы Русины спали, полѣтькували держачись засады, що „покѳрне теля двѣ коровы ссе“ та робили другу подѳбну „роботу“. Але жите чи пооднокихъ людей чи цѣлыхъ народѳвъ не стоить, оно е вѣчный рухъ, вѣчна змѣна. Оно мусѣло завадити и о насъ, а наслѣдкомъ сего есть, що и мы днесь по примѣру другихъ не хочемо вже вдоволятись окрухами падаючими зъ столѳвъ нашихъ гнобителѣвъ, але хочемо бути панами у власнѳй хатѣ, хочемо стати независимыми, самостѳйными. Самостѳйность сю хочемо здобути собѣ не мечемъ, не кровію, а знанемъ, просвѣтою, що суть днесь найлѣпшимъ и найпевнѣйшимъ оружіемъ.

Та на жаль не дуже оно легко дѳстати се оружіе въ свое посѣдане, а если побѣда мае бути по нашѳй сторонѣ, посѣсти его мусить весь народъ. Щобы се могло стати ся, треба довго, невинно и мозѳльно працювати живымъ и писанымъ словомъ та другими способами, а праця така вымагае великого вкладу гроша. Не одно у насъ Русинѳвъ було бъ инакше, если-бъ того гроша було побѳльше, не кажемо гроша взагалѣ, а гропа выданого на народнѝ цѣли. А такъ розпѳчне ся неразъ яка хочь бы и найхосеннѣйша робота, люде працюють до утомы, по просту убивають себе працюючи, ажь вкѳнци все ныдѣе и упадае задля недостатку грошевыхъ средствъ. Ось и мы и американскѝ Русины почали де що, та годѣ до кѳнця довести. Почали заходитись коло Еміґраційного Дому, заложили фондъ для спомаганя шкѳльнои молодежи, зѳбрали коло 150 долярѳвъ до Народнои Касы, але всего того ще дуже а дуже мало. Теперь хочемо выдавати въ снѳлцѣ зъ другими часопись »Freedom« и хочь якъ мало гроша, бо лишь $20.00 треба на мѣсяць, то однакъ мы певнѝ, що зѳбрати ихъ буде дуже а дуже тяжко. Та се про насъ и то зѳбльшого. А скѳлько то потребъ мае Русь галицка, угорска, буковинска, украинска, або и нашѝ посестры бразилійска та канадійска!

Въ виду сего, думаемо, кождому ясно стане, що потреба Народнои касы для насъ Русинѳвъ стала вже вельми пекучою. Така каса се не утопія, ей мають вже другѝ народы и добре имъ зъ тымъ. А мы Русины не можемо мати? Тажь и у насъ е люде, котрымъ по оплаченю конечныхъ потребъ остае лишный грѳшь и котрѝ радо бъ вѳддали его на жертвенникъ народный. Лишь треба пѳагітувати за симъ, зъорганізувати певный комітетъ зложеный зъ людей звѣстныхъ загалови зъ своеи чесноты и патріотизму — а мы певнѝ, що комітетъ такій зѳбравъ бы вскорѣ суму при помочи котрои далось бы въ жите ввести не одно добре дѣло.

Подаючи сю гадку пѳдъ розвагу передовсѣмъ нашимъ заморскимъ братамъ, заявляемо рѳвночасно, що вѳдъ нынѣ починаемо збирати грошѣ на покрыте припадаючои на насъ части коштѳвъ мѣсячника »Freedom«. Жертвы вѳдъ Русинѳвъ американскихъ и европейскихъ (бо сподѣемось, що и они не вѳдмовлять своеи помочи) будемо квитовати въ »Свободѣ« и вѳдъ часу до часу подавати рахунокъ на що розходовано грошѣ. Если-бъ зѳбрало ся бѳльше грошей якъ сего потребы згаданого выдавництва вымагають — будемо ихъ уживати на рѣчи маючѝ просвѣту и самостѳйность Русинѳвъ на цѣли, а наколи утворить ся комітетъ про якій мы згадували вызше — передамо ему сѝ грошѣ до розпоряджимости.

Дописи.

† Зъ Yonkers, N. Y.

Хотѣвъ бы я сказати дещо нынѣ про нашихъ бизнесменѳвъ, а особливо запытати ся, чому то галицкѝ Русины, особливо въ Йонкерсъ, не годнѝ провадити такого бизнесу, якъ другѝ люде? Тому, бо нашѝ Русины скоро видять, що котрый отворить якій бизнесъ, то завидять ему и сейчасъ найде ся такій, що таки пару крокѳвъ вѳдъ него отвирае собѣ бизнесъ на зѳпсуте свого брата. А що зъ того выходить? Выходить таке, що о пару мѣсяцѣвъ оба „выйдуть на бомъ“, бо оденъ замкне и другій. Потратять грошѣ, нароблять довгѳвъ, поопшукують своихъ Русинѳвъ зъ котрыми провадили „гандель“ и зновь пдуть оба до роботы, а тымчасомъ чужій зъ насъ корыстають и смѣють ся. А чи жъ то такъ повинно бути и на дальше? Нѣ, такъ не повинно бути, але противно, если котрый Русинъ отворить якій бизнесъ, то мы повиннѝ всѣми силами старати ся его пѳдперти, а тогды буде инакше, бо всѣ могуть одного поставити на ноги, а той якъ буде добре стояти, зможе помочи зновь намъ. Такъ роблять другѝ люде. У нихъ нема той заздрости що у насъ, они дбають оденъ о другого, взаимно себе пѳдтримують, спомагають и вмѣсто ставити на ноги чужихъ, ставлять своихъ. Вже Русины угорскѝ лѣпше тое розумѣють и лѣпше ся тримають. Ось примѣромъ въ Йонкерсъ. Галицкѝ Русины прійшли тогды тутъ якъ и угорскѝ, а чи есть хочъ оденъ мѣжь ними, щобы бувъ „вартости“ $4,000.00? Нѣ, а угорскихъ е кѳлька, що вартають около $50 000.00, хочь прійшли тутъ такъ само бѣднѝ якъ и галицкѝ, безъ жадного капіталу. Але видно, що они не завидять оденъ другому такъ якъ Галичане, але пѳдтримують своихъ. Такъ и мы, если не будемо инакше робити та не позбудемо ся глупои заздрости, то на вѣки будемо стояти на тѳмъ мѣсци що и теперь, бо нѣхто намъ чужій не допоможе, хиба ще высмѣе, а своихъ людей не маемо.

Photo by Elliott & Fry, London.
SIR ALFRED MILNER.
говернеръ новозанятыхъ бурскихъ кольоній въ полудневой Африцѣ е зъ роду Нѣмець и, якъ кажуть, нѣколи не принявъ горожанъства англійского, а однакъ помимо сего Англія поручила ему такъ высокій урядъ

Братя Русины, часъ намъ вже зачати инакше жити. Покажѣмъ, що и мы люде, перестаньмо ямкы пѳдъ ближнымъ копати, але любѣмъ ихъ якъ самыхъ себе, а тогды побачите, що и мы станемо высше, бо буде мѳгъ хочь котрый стати оденъ за другого, а теперь мусимо кланяти ся чужимъ, якъ колы выпадокъ на насъ прійде. Отже повинни мы такъ робити, щобы того мѣжь нами бѳльше не было, а буде зъ насъ.

Русинъ.

Зъ Winnipeg, Man.

Пишу вамъ, що тутъ въ Канадѣ есть свободы досыть, лишь бѣда, що декотрѝ нашѝ люде на зле сѣ уживають и роблять дуже нефайно. Ось одна дѣвчина лишила тата и маму въ краю а сама прійхала тутъ зъ однымъ чоловѣкомъ. Якъ прійхала, то була такъ бѣдна и голодна що страхъ, бо може и не ѣла за кѳлька днѣвъ. Вѳдтакъ сей чоловѣкъ взявъ сѣ зъ собою на фарму, та она не хотѣла тамъ довго бути, але прійхала до Вінніпеґу. Тутъ служила пару мѣсяцѣвъ и заробила троха грошей, але незадовго покинула и службу а сама пѳшла на станцію тамъ, де були кавалеры тай грошѣ розпустила. Теперь волочить ся зъ кавалерами всюда, где лишь яка музыка або весѣле, то она всюды перша, хоть мае лишь 15 лѣтъ и ледво сѣ мамине молоко обсхло коло устъ. То сѣ теперь тутъ всѣ знають и смѣють ся зъ неи, а она собѣ байдуже. А гонорна така, що безъ бука не приступай до неѣ. Ось недавно писавъ до неѣ отецъ зъ краю, просивъ хочь 4 доляры, бо не годенъ робити, бо вже старый, то она вѳд писала: якъ хочете грошей, то идѣть заробѣть, а якъ не хочете ити робити, то здыхайте зъ голоду, а я вамъ не дамъ анѣ цента, бо менѣ треба файно ся убрати и ще на де що.

То такъ она ему вѳдписала. А такихъ межи тутешнюю рускою молодѣжею есть и бѳльше, що они такъ собѣ рахують, що якъ тутъ вѳльный край, то вже и отецъ и мати, що ихъ годували, за ничь, кѳбы лишь имъ було добре.

Мих. Демчукъ.

Зъ Ibaan, Филипины.

Може вамъ прикро, що не пишу вамъ цѣкавыхъ новинъ, але рѣчь маесся такъ: если що нового ся стане, то сейчасъ телеґрафують про се до Америки, а мѳй листъ прійшовъ бы вже запѳзно. Такъ отже вы чисомъ скорше знаете, що ся на Филипинахъ дѣе якъ я, бо мы тутъ анѣ телеґрафу не маемо въ тѳй дѣрѣ, лишь мусимо лѣзти о означеной годинѣ на дзвѳнницю и сиґналувати до мѣсточка San Jose 5 миль вѳддаленого если намъ чого потреба. Найбѳльше сиґналуемо за мясомъ, бо тутъ свѣжого не можна дѳстати. Въ San Jose мала компанія F. 100 во лѳвъ и роздавала ихъ по одному на тыждень. Коли першого вола мы дѳстали, не було мѣжь нами зручного бучера (рѣзника), а кульокъ жалували мы, щобъ стрѣляти до него, отже уradили сокирою его убити. Привязали до дерева, забіякъ нарыхтувавъ ся, замахнувъ сокирою, а бугай якъ не скочить, вѳрвавъ ся тай утѣкъ свѣтами, а ты чоловѣче смакуй его стопы.

Мѣсто Манілю лишили мы, коли 14 ый полкъ вернувъ зъ Хинъ и занявъ наше мѣсце, а сѣвши на транспортовый корабель Warren, плыли за оденъ день до мѣсточка Batangas звѳдки машерували ще 15 миль до сеи дѣры Ibaan. Прійшли мы въ ночи помучени. По кѳлькохъ дняхъ почали назъ Филипинцѣ нападати. Вѳдъ того часу стали мы робити выправы на нихъ днемъ и въ ночи, а по кождѳй такѳй выправѣ приносили филипинскѝ хоругвы, рѳжнѝ ихъ документы та приводили невѳльниковъ. Хаты филипинцѣвъ пѳдчасъ такихъ походѳвъ палили мы, зъ выняткомъ тыхъ, котрѝ замешкували жены. Одного разу взяли мы провизію на 5 день и выправились въ горы, где мало бути много Филипинцѣвъ. Машеруемо день и нѳчь, а надъ ранкомъ зближились до якогось гѳрского сѣльци. Нѳчь була дуже темна, то жь 3 конѣ, що везли сухарѣ зѳрвались зъ горы и цѳйшли въ пропасть, а мы остали безъ хлѣба. До того ще передня сторожа роздѣлилась черезъ помылку на двѣ части такъ, що насъ остало лишь 8. Засвитало — дивимось, ажь тутъ 10 Филипинцѣвъ бѣжать и щось оденъ другому показуе — видно побачили нашъ головный вѳддѣлъ. Мы покрылись въ гущавинѣ, а коли они несподѣваючись нѣчого надбѣгли — полапали ихъ. Але що тутъ робити? Рушитись дальше не смѣемо, бо на самѳмъ вершку горы повѣвае филипинска хоругов. На щасте я знавъ сиґналувати и при помочи далековида офіцера вѳдшукавъ головный вѳддѣлъ войска о якихъ 3 милѣ вѳдъ насъ. Привязавъ хустку до ґвера и махаю. О якои ½ годины дивлюсь махають и они що вже идуть. Прійшли. Кѳлькохъ зостало при спѳйманыхъ, а прочѝ зачали сунутись въ гору. Сонце пекло мовь огнемъ. Филипинцѣ що були на горѣ побачивши насъ — стрѣляли и почали утѣкати. Выйшли мы на гору — нема нѣкого лишь 3 хатки порожнѝ. Начали мы варити снѣдане, бо було рано. Я пораюсь коло курки, котру злапавъ по дорозѣ, другій огонь розкладають, ажь тутъ бухъ! бухъ! посыпались мѣжь насъ кулѣ. Я кинувъ куркою на кѳльканайцять ярдѳвъ вѳдъ себе тай дальше вразъ зъ другими въ тую сторону звѳдки дымъ показавъ ся. Невдовзѣ побачили мы ихъ. Якійсь Американецъ бувъ мѣжь ними, бо чути було его команду и два священники сгояли якъ вконанѝ въ реверендахъ на передѣ, якихъ 5 ярдѳвъ оденъ вѳдъ другого. Здае ся, були то манекины зроблени зъ чогось, щобы мы не стрѣляли, але мы не вважали на тое и коли посунулись близше — Филипинцѣ поутѣкали оставивши 5 убитыхъ, шатра и коло 40 коней. Переночувавши тутъ, вернули мы до дому набѣдувавшись досыть, бо спека тутъ велика, а трава высока, колюча, тай горы въ додатку. Три дни пѳзнѣйше выбрались мы въ другу сторону, але тамъ скалы були дуже пракрѝ и амуніція намъ выйшла то мусѣли мы вернутись назадъ до дому. Въ тыхъ горахъ найбѳльше повстанцѣвъ ся ховае, але тяжко до нихъ дѳстатись, бо вѳдъ мѣста далеко, за пару днѣвъ нѣчого не годенъ имъ зробити, а на довго выбиратись такожъ годѣ. Кажуть, що тамъ есть и Aguinaldo та що мае много войска зъ собою. Завтра мусимо машерувати 15 миль, звѳдки всядемо на корабель, а где и ѣдемо — ще не знати.

Фецко Коханъ

Кумъ Гриць и Василь.

Гриць (спѣвае):

Нема людей нема нѣде,
Се край вѳдлюдный и пустый;
Жите скажено въ ньому йде —
Нудьга, самотность есть тебе
Й нема, не знайдешь ту людей.
Нема людей — на жаль и встыдъ,
Хоть е ихъ наче тыхъ мышей:
Та въ кождомъ щось таке сидить,
Що назву ту зъѣда, затьмить
Й нема, не знайдешь въ нихъ людей.
Ту вызыскъ лишь, нещирость е
И »бизнесъ« лютый, чортякъ сей,
Що многихъ такъ безъ бука бе —
Людьми имъ бути не дае,
Проте — не знайдешь ту людей...

Василь (входить до хаты): — Славно спѣваете, бо справдѣ чоловѣкъ жіе мѣжь людьми и мусить неразъ сказати (гѳрко заведеный) що нема людей. Я самъ досвѣдчивъ того.

Гр.: — А то где и коли?

Вас.: — Въ цѣломъ своимъ житю, въ стычности зъ людьми, а навѣть мѣжь такими, котрѝ удавали моихъ другѳвъ. Вы такожъ не лѣпшій.

Гр.: — Святъ еси Господи — и я?

Вас.: — Такъ; — дивно вамъ?

Гр.: — Певно, бо я взгляднѣвъ вамъ дѳма, бо я ще всего не сказавъ. Французкѝ роботники суть найлѣпше зъорганізованѝ и не страйкують на галай та балай, бо выграють майже кождый страйкъ. Передъ ними дрожать нынѣ всѣ фабриканты и капиталісты, всѣ тресты и компаніи.

Вас.: — Такъ? — а то якимъ робомъ?

Гр.: — Роботники граютъ тамъ въ політичномъ житю вызначну роль; одна третина всѣхъ послѳвъ въ французкомъ парляментѣ е ихъ щирыми заступниками, мають одного міністра и много высокихъ урядникѳвъ, котрѝ належать до ихъ партіи, а заряды великого числа сѣлъ и мѣстъ навѣть такихъ великихъ якъ Марсилія знаходять ся зъ ихъ рукахъ. Значить оно, що мають велику силу, урядъ мусить ихъ поважати проте и вѳ всѣмъ покладуть на своимъ.

Пѳдслухавъ Чалый.

НА ПЕРЕСТУДЖЕНЄ ПОМАГАЮТЬ ВЪ ОДНОМЪ ДНИ

Laxative Bromo Quinine Tablets.

Если не поможуть, кождый аптикарь зверне вамъ грошѣ. Подписъ E. W. Grove е на кождомъ пудельку. 25 цнт.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:

REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Въ мѣсяцю февруару б. року приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючи новй члены:

Belle Vernon, Pa.

	Число въ гол. книзѣ:
Корба Иванъ	2118
Сабатъ Семанъ	2118
Jersey City, N. Y.	
Сидорикъ Марія	1832
Яворницкій Иванъ	1831
Pittsburg, Pa.	
Савкуличь Михаилъ	2119
Вандзѣлякъ Микола	2119
Glen Lyon, Pa.	
Долиньскій Осифъ	1385
Mt. Carmel, Pa.	
Сова Илько	298
Priceburg, Pa.	
Команицкій Иванъ	906
Рьопка Иванъ	968

(Дальше буде).

Д. Пирчь,
секретарь

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

Михаилъ Троянъ, родомъ зъ Угорщины, Гельцмановець, спиш. стол. членъ братства св. АА. Петра и Павла въ Мт. Кармелъ, Па. и членъ »Р. Н. Союза«, ч. гол. кн. 7., померъ 25. февруара 1901.

Марія Дзябякъ, донька Василя и Августы Дзябякôвъ, чл. »Р. Н. Союза« ч. гол. кн. 1256, померла 1. марця 1901 въ Hanover, Pa.

Вѣчная имъ память!

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN.

А. Горбаль, предсѣд.; Ф. Студентъ, заст. предсѣд.; Д. Ванько, секретарь, Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбаль, заст. секр.; А. Подбережнякъ, касіеръ, К. Горбаль заст. кас., Д. Шкуратъ капитанъ, Т. Цѣркотъ оп. хорыхъ, въ Ansonia., Яцко Дутканичь оп. хорыхъ въ Derby. Д. Сидорякъ дверникъ.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.

Ив. Фарнякъ, предсѣдатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Ірвина, секретарь; М. Берецкій, касіеръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ, дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинги вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковной.

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.

Иванъ Чернѣнка, предсѣдатель; Мацей Єндрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гарлый, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Ружденій, записникъ; Петро Єленьовскій касіеръ.

Вр. св. О. Николая въ Troy, N. Y.

Предсѣдатель Пав. Рончковскій, заступ. пред. Анд. Ксеничь; секретарь С. Фрицъ, заст. секр. Мик. Бискупъ, касіеръ Петро Рончковскій, заст. кас. Пет. Бабякъ, контрольоры Фил. Епра, Ст. Рончковскій, Ив. Слишь. Секретарь „Союза“ Петро Рончковскій.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сопчишакъ предсѣдатель, Ив. Возиякъ заступникъ, Спир. Горещакъ касіеръ, П. Завада секретарь. Анд. Широхъ писарь, Ос. Дзюричко опѣкунъ хорыхъ. Вас. Кретъ дверникъ Мітинги вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февруара 1900.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:

Л. Сиротякъ, предсѣдатель; Гн. Щелецкій, заступникъ; Варт Дурнякъ, секретарь; Титъ Дубець, заступникъ; Анд. Драганъ, касіеръ; Ил. Микулякъ, капитанъ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубянскій и Иванъ Сиякъ Мітинги вôдбувають ся въ першій четверъ по першôмъ кождого мѣсяця.

Книжочки колекторски въ добрôй оправѣ для записуваня колекты и другихъ датковъ на церковь — можна у насъ достати по цѣнѣ 5 центôвъ за штуку. 18—4

НОВИНКИ.

— **Пригадуємо** и просимо, всѣ братства, котрй приступили до тов. Р. Н. Дôмъ Еміґраційный въ Америцѣ, щобы въ мѣсяци мартѣ б. р. зôбрали членьскй рôчнй вкладки по 50 цнт. и вôдослали грошѣ до касіера: Mr. Lazor Syrotiak, 42 Washington Str., Yonkers, N. Y., а выказъ до секретаря Mr. K. Kirczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. Касіеръ зложивъ бондъ на $1000.00 и самъ понѣсъ кошта зô своеи власнои кишенѣ, за що належить ся ему подяка.

Н. Пôдгорецкій предсѣдатель. **К. Кирчôвъ** секретарь.

— **Просимо** нашихъ Американцѣвъ, Канадійцѣвъ и Бразилійцѣвъ, щобы намъ присилали пѣсни якй спѣвають люде про американске жите. Пѣсни тй треба записувати такъ якъ они спѣвають ся, хочь бы навѣть по »унґарски« безъ жадного перекручованя. Такъ само просимо о казки и оповѣданя про Америку. Кождый, хто такй рѣчи намъ пришле, нехай пôдпише свое имя, село и повѣтъ або столицю звôдки походить, а если памятае, нехай напише где и вôдъ кого се чувъ. Пѣсней, казокъ и оповѣдань, що були вже друкованй по книжкахъ або ґазетахъ — не принимаемо.

— **На** Филипинахъ суть католицкй церквы, бо Ишпанцѣ, самй тои вѣры, завели еи майже скрôзь на згаданыхъ островахъ. Коли жь Сполуч. Державы забрали тй островы для себе, то сейчасъ поѣхало тамъ чимало протестантскихъ пасторôвъ приеднувати людей для свого вѣроисповѣданя. Теперь мае будувати ся въ Манілѣ перша протестантска церковь коштомъ брата и сестры Наксъ зъ Ню Йорку. Въ той спосôбъ хотять они вшанувати память свого помершого батька.

— **Недалеко** McKeesport, Pa. наѣхавъ потягъ особовый на експресъ въ наслѣдокъ чого двохъ людей стратило жите а 3 зôстало тяжко покалѣченыхъ. До тыхъ остатныхъ належить такожь оденъ Русинъ М. Куликъ.

— **Хто** хоче знати якъ повставъ свѣтъ, той певно купить собѣ нашь Календарь. Тамъ все докладно описано.

— **Бунтъ** арештантôвъ счинивъ ся въ анґлійскôй вязници св. Катерины въ Флоресъ. Жадали они лѣпшои поживы, а »людяне« правительство выслало противъ нихъ вôйско, котре 10 арештантôвъ забило, 57 ранило — ну а прочимъ вже вôдхотѣло ся ѣсти...

— **Пôдсонє** полудневои Африки не лишь вплывае забійчо на слабй людскй орґанізмы, котрй тамъ не родились, але и найздоровшому не спріяе. Одною зъ найдивачнѣйшихъ его прикметъ е се, що кождый Европеець, котрый тамъ перебувае черезъ кôлька мѣсяцѣвъ, мусить безъ ратунку вылысѣти. Таке саме стало ся и зъ 200 тысячною анґлійскою арміею, котра бе ся зъ Бурами; почавши вôдъ ґен. Кіченера а скôнчивши на простôмъ вояку всѣ теряють або вже и потеряли волося. Можна ихъ теперь смѣло назвати арміею лысыхъ...

— **Просимо** честныхъ братôвъ Русинôвъ такъ канадійскихъ якъ и тыхъ, що жіють въ Спол. Державахъ, щобы намъ помогли выбудовати церковь. Всякй датки, хочь бы найменшй, вдячно пріймемо.

Василь Стандрикъ, касіеръ церк.
P. O. Sifton, Man., Canada.

Не вмѣешь говорити по анґлійски?

Чому-жь не купишь собѣ за 50 центôвъ провôдникъ руско-анґлійскій въ редакціи »Свободы«?

— **Розбишаку,** котрый убивъ въ своимъ житю ажь 24 людей, выкрыто въ селѣ Калинôвцѣ, волиньскои ґуберніи, въ Росіи. Недавно впросивъ ся до него на нôчь дротаръ, а розбишака думаючи, що у дротаря е грошѣ, убивъ его сокирою, тѣло почвертувавъ и выкинувъ до яру, а одѣжь сховавъ до хлѣва. При убитôмъ найшовъ всего 1 рубель и 50 копѣйокъ. Коли на другій день рано розбишака выйшовъ до двора на роботу, а его жена пôшла до сусѣды по воду, вôйшли до хаты якйсь господарѣ закурити люльку. Мала дитина, що була тодѣ въ хатѣ, розказала прибувшимъ, що еѣ батько убивъ въ ночи чоловѣка, а мама вычистила хату зъ крови. Господарѣ не хотѣли спершу сему повѣрити, але коли найшли укрыту въ хлѣвѣ одѣжь, повѣрили дитинѣ и донесли про се власти. Увязненый убійникъ признавъ ся, що передъ двома роками замордувавъ ще якогось подорожного, а пôдчасъ свого побуту въ Бесарабіи убивъ и ограбивъ ажь 22 людей.

— **На завтра,** якъ звѣстно, запрошенй компаністы на спôльну нараду делеґатами вôдъ майнерскихъ юній до Hazleton-у въ цѣли усталеня платнѣ и полагодженя всякихъ непорозумѣнь. Въ вôдповѣдь на се повѣдомили компаніи своихъ робôтникôвъ, що они готовй платити тую саму цѣну що теперь ажь до 1-го апрѣля 1902 року. Зъ сего показуесь, що до Hazleton они певно не поѣдуть, а наслѣдкомъ того може бути новый страйкъ.

— **Дневникъ** печатаный въ татарскôй мовѣ, зрозумѣлый Татарамъ, Кірґізанамъ и Ногайцямъ, почавъ выходити въ Казани (Росія). Значить, що російске правительство навѣть цѣлкомъ некультурнымъ народамъ позволяе плекати свою рôдну мову, лишь Русины-Украинцѣ не можуть чогось подôбного дочекатись. Надъ ними все ще висить батôгъ »обрусенія«.

— **На** руску бурсу въ Новôмъ Санчи зôбрано до 1-го лютого с. р. 8.161 коронъ 33 сот. Дѣло гарне и похвальне.

— **Скриня,** где мѣстило ся до пôвтора бушля динаміту, запалилась въ копальни цинку коло Джоплайнъ, Мо., въ Сентеръ Валей. До 20 майнерôвъ потерпѣло на здоровлю, 5 стратило жите, а цѣлый закôпъ ушкодженый вôдъ выбуху.

— **Землетрясенє** навѣстило дня 26. м. м. Дальмацію и наробило чимало шкоды. Въ столичнôмъ мѣстѣ Зарѣ завалила ся цѣла вежа на однôй святыни, а коло Спалято кôльканайцять кораблѣвъ були выкиненй на берегъ и сильно ушкодженй. Мѣжь населенемъ панувавъ великій переполохъ, бо свято вѣрили, що вже надходить конець свѣта.

— **Stringtown,** мѣсточко вôддалене лишь 20 миль вôдъ Питсбурґа згорѣло цѣле.

— **Експльозія** парового котла въ Gallipolis, O. вôдобрала жите чотыромъ людемъ.

— **Теодозія Крайнякъ,** родомъ зъ Ганчовы, пов. горлицкого въ Галичинѣ, померла дня 10. февруара въ шпиталю въ Harrisburg, Pa. Тѣло помершои привезено до Shenandoah, Pa. и тамъ похоронено. Небôжка лежала въ шпиталяхъ уже 6 лѣтъ, а то въ Schuylkill Haven и Harrisburg.

— **Въ** Тироли (Австріи) вôдкрыто недавно въ земли на оденъ метеръ грубу жилу срѣбну.

— **Просимо** нашихъ читателѣвъ описати якъ обходять Русины американскй Великоднй свята.

Где єсть?

МАРІЯ ЖИДЯКЪ, (блондинка, низького росту), зъ роду Сидорякъ, родомъ зъ Волôвця, пов. горлицкого въ Галичинѣ. Дня 28-го февруара пôйшла зъ мого дому забравши спору суму грошей и гдеякй рѣчи. Хто бы знавъ куда она обертаесь, нехай дасть менѣ знати а я ему се вынагороджу. Єсли сама верне до мене — все еѣ дарую.

MAXIM ZIDIAK
6 Champlain Str. — COHOES, N. Y.

Где єсть?

МИХАЙЛО АНТОХЪ, родомъ зъ Микольскои Поляны, Земплинскои столицѣ. Два роки тому назадъ бувъ въ Peckville Pa., а теперь мае пробувати гдесь въ околици Питсбурґа. Правдиво христіянску прислугу зробить той хто знаючи о нѣмъ дасть знати на адресу:

JOHN TARBAY
2081 E. 11th Str.
Elmira Heights, N. Y.

Хто бы знавъ где єсть ФЕННА КИДОНЬ, зъ Галичины, села Угринъ, пов. ново-сандецкого — най ласкаво дасть знати о нѣй родичамъ въ старôмъ краю або на адресу: Андрѣй Дзюмбелякъ, 524 Pine & Franklin Str., Shamokin, Pa. Передъ 2 роками служила у жида въ Ню Йорку.

Єще тôлько кôлька
Календарôвъ
маемо на продажь.
Хто пришле $2.00
— пôшлемо —
ему 5 Календарôвъ.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІИ.

П. И. въ Leduc. — Календара „Комара“ вже не маемъ — розпродали, а оденъ спроваджувати зъ краю не оплатить ся.

И. Г. въ 1 — Ваша допись ще не надрукована, але буде пôзнѣйше. Кромѣ Вашои маемо много другихъ дописей, пѣсень, казокъ, оповѣдань и т. п., котрыхъ на разѣ не можемо друковати зъ браку мѣсця, а котрй будуть выдрукованй пôзнѣйше.

СМЕРТЬ.

—К. Дикенса.—

(Конець.)

Однои ночи ставъ вôнъ думати про свою маму и про еи образъ, що висѣвъ въ гостиннôй, а тогдѣ здавало ся ему, що она мусѣла бôльше любити добру Фльору, якъ батько, бо жь держала еи въ обôймахъ, коли почула свôй близькій конець. Навѣть вôнъ, еи братъ, що такъ горячо любивъ свою сестричку, не мавъ бы надъ те иншого бажаня. Рôй думокъ пôддавъ ему запытане, чи бачивъ вôнъ коли свою маму, але не мôгъ собѣ пригадати того, чи сказали ему такъ чи нѣ бо рѣка котила свои быстрй филѣ и затемнювала память.

»Фльорцю, чи бачивъ я коли маму?«

»Нѣ, серденько!«

»Фльорцю, якъ бувъ я ще дитиною, чи бачивъ коли-небудь лице подôбне до маминого?«

»О такъ, любчику!«

»Чіе, Фльорцю?«

»Твоеи старои нянѣ — дуже часто«.

»А де е моя няня?« поспытавъ Павлусь »Чи и она вмерла? Фльорцю, чи крôмъ тебе мы всѣ помремо?«

Въ комнатѣ щось на хвильку зашелестѣло, але лишь на хвильку, опôсля затихло все. Фльорця блѣда на лици, але все усмѣхнена, сперла головку на долони. Єи рука дрожала дуже.

»Прошу тебе, Фльорцю, покажи менѣ мою няню«.

„Єѣ ту нема, голубчику Она прійде завтра.“

„Дякую тобѣ, Фльорцю!“

По тыхъ словахъ Павлусь замкнувъ очи и заснувъ. Коли прокинувъ ся, сонце стояло высоко, а день бувъ погôдный и теплый. Лежавъ яку хвильку вдивляючись въ вôдчиненй вôкна по котрыхъ шелестѣли занавѣсы, подаючись пôдъ подувомъ вѣтерця то тамъ то назадъ; опôсля поспытавъ: „Фльорцю, чи то вже завтра? Она прійшла вже?“

Мабуть пôйшовъ вже хтось за нею, здае ся, що Зузі. Павлусеви выдалось, коли заплющивъ зновь очи, що чуе еи голосъ, звѣщаючій прибуте нянѣ, але не старавъ ся поглянути, чи се справдѣ такъ е. Она додержала слова — може нѣгде навѣть не вôдходила, бо на сходахъ роздавъ ся голосъ людскихъ крокôвъ. Павлусь тогдѣ пробудивъ ся, а въ нѣмъ прокинулась думка и тѣло та усѣвъ просто на лôжку. Вôнъ побачивъ ихъ въ кôнци биля себе. Адже жь не було тередъ ними темрявы, якъ се бувало неразъ въ ночи. Вôнъ пôзнавъ обѣ женщины и назвавъ ихъ по имени.

„Хто се? Чи се моя няня?“ поспытавъ хлопчикъ, коли женщина наближалась до него зъ веселою усмѣшкою на устахъ.

Такъ, се она. Нѣхто зъ чужихъ не заливавъ бы ся на его видь рясными слезами и не назвавъ бы его еи дорогимъ хлопчикомъ, своею любою дитинкою та бѣднымъ, схорѣлымъ хробачкомъ. Жадна друга женщина не була бы нахилилась надъ лôжкомъ и не брала бы его дрôбнои, худощавои руки та не притискала еи до устъ и грудей, якъ та, що мала колись право пеститись нею. Жадна друга женщина не була бы памятала про него и Фльору та вôдносилась до нихъ зъ такимъ спôвчутемъ та нѣжностю.

„Фльорцю, яке се любе лице!“ сказавъ Павлусь. „Я радый, що его бачу. Не вôдходи моя няню, лиши ся ту!“

Всѣ змыслы Павлуся ожили и вôнъ почувъ знакоме имя.

„Хто сказавъ се слово Волтеръ“ поспытавъ вôнъ, оглядаючись. „Хтось сказавъ Волтеръ. Чи вôнъ е ту? Я бы дуже радъ его побачити.“

Нѣхто не вôдповѣвъ сейчасъ на его пытане ажь згодомъ его батько сказавъ до Зузі:

„Прикличь его, най прійде сюды!“

За малу хвилину дожиданя, пôдчасъ котрои Павлусь глядѣвъ на стару няню и переконавъ ся, що она не забула ще Фльорцѣ, привели Волтера до комнаты. Єго смѣле лице и постава та живй очи були головною причиною чому Павлусь заприязнявъ ся зъ нимъ, а скоро Павлусь побачивъ свого товариша, простягнувъ до него руки и сказавъ: „Бувай здоровъ!“

„Бувай здоровъ, моя дитинко!“ заголосила панѣ Пипчинъ, наближаючись поспѣшно до лôжочка. „Вже насъ покидаешь?“

Павлусь глядѣвъ хвилинку на неи, приглядаючись уважно тому лицю, котре такъ часто вечерами гладивъ. „О такъ“ промовивъ опôсля лагôдно, „бувайте здоровй! Любый Волтеръ, бувай здоровъ!“ а звертаючись въ сторону, де вôнъ стоявъ, зновь простягнувъ руки. „Де татко?“

Павлусь ночувъ на лици вôддыхъ батька, заки ще вспѣвъ вымовити слова. „Дорогій татунечку, не забувай Волтера, я его такъ любивъ!“ Павлусь замахавъ слабонькою рукою въ воздусѣ въ сторону Волтера не мовъ бы хотѣвъ сказати „Бувай здоровъ!“

„Теперь покладѣть мене“ попросивъ вôнъ, „а ты Фльорцю приступи близше мене, най тебе лучше бачу!“

Сестра и братъ обняли ся горячо, а золоте свѣтло вôлляло ся до комнаты та упало на нихъ, сполучаючи ихъ разомъ.

„Фльорцю, якъ быстро плыве рѣка помѣжь зелеными берегами та шуваромъ! Але море вже не далеко. Я чую хлюпôтъ его филь!“

Опôсля розказувавъ ѣй, що плавба човномъ вколысувала его до сну. А якй зеленй теперь береги, якй запахущй на нихъ цвѣты, а якій буйный шуваръ! Теперь човно вже на морю, але мчить ся спокôйно и рôвно. Наразъ передъ нимъ вказавъ ся берѣгъ, а вôнъ станувъ на краю...

Павлусь обнявъ Фльорцю за шию и зложивъ долонѣ, якъ се звыкъ чинити при молитвѣ.

„Фльорцю, ты цѣлкомъ вдала ся въ нашу маму. Я знаю еи зъ лиця! Але скажи тамъ, що той образъ въ школѣ надъ сходами цѣлкомъ не подабае на святого... Якесь свѣтло сяе вокругъ моеи головы, коли йду!“

Золотй морщины зновь затремтѣли на стѣнѣ, а въ комнатѣ настала тишина. Давный се порядокъ рѣчей. Такъ було, коли мы прійшли на свѣтъ и лишить ся незмѣненый, доки истнуе людскій рôдъ та доки широкій небосклонъ не звине ся мовь звитокъ. Старый, старый порядокъ — смерть.

Дякуйте Богу всѣ, що еѣ бачите, за старше ще вôдъ неи, за несмертельнôсть! А вы ангелы немовлятокъ, згляньтесь на насъ та не покидайте насъ, коли филѣ рѣки занесуть насъ до океану.

Зъ анґлійского пер. Ст. Макарь.

Купить мази.

(Байка).

Щобъ обôгнатись, дѣры заткати
Мусѣвъ хлопъ збôжа троха зладнати —
Зложивъ на фѣру, ѣде до мѣста;
Кричить на конѣ гойта и вѣсьта,
А вôзъ пôвъ року вже немащеный
Скрипить и грае якъ бы наймленый,
Пищить заводить, неначе каже:
„Ѣде до мѣста и купить мази!
Вôнъ купить мази, вôнъ купить мази!“
Вйо, вйо конята! — хлопъ покликае —
Ямы, выбоѣ зручно минае,
Глядить на люшню, плюе у жменю,
Думае, скôлько продасть ячменю,
Яка на жито цѣна покаже.
А вôзъ радѣе: „Продасть — помаже
Мене цѣлого, бо купить мази!
Вôнъ купить мази, вôнъ купить мази!
Накупить мази, накупить мази!

Але — звôднича кожда надѣя:
Хлопъ бувъ пяниця и заведѣя —
Продавши збôже, пôшовъ до Мошка,
До шинку Лейбы, до Сруля трошка,
Запивъ свôй мозокъ й забувъ о мази...
Зъ батогомъ въ лабѣ, на вôзъ вылазить
И вйо, що силы, вйо бѣднй конѣ!
Въ ровы, болото; въ ямы, выбоѣ.
А вôзъ ажь скаче, ажь умлѣвае
Зъ жалю и злости такъ выкрикае:
„Вôнъ волитъ пропити —
Якъ мази купити!
Якъ мази купити!
Якъ мази купити...

Чалый.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ.
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.
Колектуе такожь грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.
ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

Панько Русинъ колектуе на бѣдну руску церковь въ Чистогорбѣ, пов. сяноцкого, въ Галичинѣ. Мае потверджене вôдъ комітету церковного и др. людей.

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ
въ Америцѣ
РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ
Чай
— пôдъ назвою —
САМОВАРЪ.
Спроваджуесь сюда просто черезъ Сибиръ и продаесь тôлько въ готовыхъ запломбованыхъ пачкахъ для охороны любителѣвъ доброго чаю передъ фалшованемъ або продажею не стоячихъ нѣчого мѣшанинъ.
Цѣна 60 центôвъ фунтъ.
Цѣна $1.00 фунтъ.
П. А. Левикинъ,
341 E. 10th Str.
NEW YORK CITY.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ВСЯЧИНА.

Де-що про релігійнй вѣрованя старинныхъ народôвъ.

(Дальше).

IV. ИСПОВѢДНИКИ РЕЛІҐІИ БРАМА.

Индусы, що замешкували краину надъ рѣкою Индусъ, перейшли на полудневый всхôдъ и тамъ забрали простору краину надъ рѣкою Ґанґесъ. Сталось то помѣжь 14 а 10 столѣтемъ передъ Христомъ. Замешкавши той богатый край, въ горячôмъ пôдсоню, посередъ невôльничого населеня, Индусы зъ часомъ змѣнили свои обычаѣ и реліґію.

ПОДѢЛЪ ЛЮДЕЙ НА 4 КЛЯСЫ.

Въ тôй, новôй суспôльности нема вже поетôвъ, якъ за давнѣйшихъ часôвъ, що выспѣвували имны на честь богôвъ. Люде, що вмѣють молитвы и знають обряды стали ся теольоґами (священиками) зъ професіи а нарôдъ есть имъ послушный и вôддае имъ приналежну почесть. Пригляньмо ся якъ они понимають ту суспôльность. Пôсля науки тыхъ священикôвъ (теольоґôвъ) найвыжшій богъ, Брама, сотворивъ чотыри роды людей и кождому зъ тыхъ родôвъ вызначивъ окреме пôслаництво. Той богъ зъ устъ своихъ выймивъ браманôвъ и тй суть слушно теольоґами-священиками. Ихъ задачею есть занимати ся наукою, научати имнôвъ и приносити жертвы. Другимъ родомъ людей суть войовники, що выйшли зъ рамени бога а ихъ обовязкомъ боронити народу. Третый ґатунокъ людей мавъ повстати зъ божого уда и они мали занимати ся выпасомъ худобы, управою землѣ, выпожичуванемъ грошей и гандльомъ. Були се хлѣборобы, До четвертои клясы належали невôльники, що повстали зъ нôгъ бога и тй мали услугувати всѣмъ другимъ. Такимъ способомъ священики браманы вытворили чотыри клясы людей: браманôвъ (священикôвъ), войовникôвъ, хлѣборобôвъ и невôльникôвъ. Тй священики завели ще таку установу, що хто въ якôмъ станѣ вродивъ ся не мôгъ анѣ вôнъ анѣ его потомки переходити до другого стану. Значить ся, що хто уродивъ ся зъ батька-невôльника не мôгъ вже стати анѣ войовникомъ, анѣ рôльникомъ, анѣ браманомъ. Гôдность така переходила зъ батька на сына и то суть вже касты.

НЕЧИСТЙ.

Хто зъ людей не належавъ до котрои зъ тыхъ чотырохъ клясъ, бувъ выключеный зô суспôльности и реліґіи. Такого чоловѣка уважали нечистымъ. Нечистй не могли выконувати жадныхъ почестныхъ обовязкôвъ анѣ не могли зближати ся до другихъ людей. Зô звѣрятъ могли держати тôлько такй, якй реліґія уважала за нечистй т. е. пса и осла. Отъ якъ стоить написане въ ихъ книжкахъ: »Нечистй нехай носять на собѣ шаты по мерняхъ, за посудину най имъ служить потовчене черепе, за прикрасу — желѣзо, най волочать ся неустанно зъ мѣсця на мѣсце.«

БРАМАНЫ.

Коли браманы (священники) орґанізували свою суспôльность, то вызначили для себе першорядне мѣсце. Говорять они такъ: „Люде суть першими мѣжь розумными истотами, але браманы суть першй помѣжь людьми. Стоять они выжше войовникôвъ, а навѣть выжше королѣвъ. Єсли браманинъ (священникъ) мае 30 лѣтъ а войовникъ 100, то таки браманина треба уважати за вôтця.“ Тй браманы не суть вже подôбнй до египетскихъ або халдейскихъ священникôвъ, але суть то вже люде, що выключно занимають ся роздумованемъ та читанемъ святыхъ книгъ, що знають ся на справахъ реліґіи. Жіють они зъ дарôвъ, якй приносили имъ другй люде.

РЕЛІҐІЯ БРАМА.

Браманы не покинули старыхъ богôвъ и не перестали вôддавати имъ почести. Однакъ черезъ довгй роздумуваня вынайшли они нового бога. Були они пересвѣдченй, що коли хто молить ся до богôвъ то тымъ самымъ приневолює ся ихъ, щобъ они выслухали тои молитвы и дали людямъ те о що просить ся. Зъ того выходить, що молитва есть сильнѣйша вôдъ богôвъ. Въ такій способъ молитва (по ихньому Брама) стала найвыжшимъ богомъ. Молили ся они такъ до того бога Брама (молитвы): „О, боже, виджу въ твоимъ тѣлѣ всѣхъ богôвъ и цѣлй отары живыхъ истотъ. Ледви можу глядѣти на цѣлого тебе, бо сяешь мовь огонь и сонце въ своѣй безмѣрѣ. Ты еси неподѣльный, наймудрѣйшій, ты еси скарбомъ, що володѣешь надъ тымъ свѣтомъ... безъ початку, безъ середины, безъ кôнця, надѣленый нескôнченою могучостю. Твои рамена не мають границь, твôй зôръ якъ мѣсяць и сонце, твои уста мають блескъ святого огня. Ты заповнюешь самымъ собою цѣлый простôръ мѣжь небомъ а землею и доторкаешь всѣхъ околиць.“ Брама есть не тôлько найвыжшимъ богомъ, але есть вôнъ душею свѣта. Всѣ истоты народили ся зъ Брамы, всѣ выходять зъ него въ природный спосôбъ и то не такъ якъ якась робота выходить зъ рукъ робôтника, але такъ „якъ дерево вырастае зъ сѣмени, якъ сѣтка повстае зъ павука.“ Брама не есть богомъ, що сотворивъ свѣтъ, але есть вôнъ самъ истотою свѣта.

ВАНДРÔВКА ДУШЬ.

Браманы представляли собѣ, що есть душа, котра перейшла зъ душѣ Брамы въ усѣ истоты: въ богôвъ, въ людей, въ звѣрята, а навѣть въ рослины и камѣне. Але тй душѣ переходять зъ одного тѣла въ друге и се есть именно вандрôвка душь.

Коли чоловѣкъ умирае, то вѣрили, що зъ него выходить душа. Єсли та душа була добра, то йде впростъ до неба бога Индры, де вживае щастя; если-жь душа есть зла, то йде до одного зъ 28 неколъ, а тамъ зазнае розличныхъ мукъ: круки пожирають еи, злй духи еи катують або мусить лыкати розпалене тѣсто. Але тй душѣ не лишають ся вѣчно анѣ въ пеклѣ анѣ въ небѣ; выходять они звôдтамъ, щобы розпочати житє въ якôмъ другôмъ тѣлѣ. Добра душа, що була вже въ небѣ може войти въ тѣло святого, навѣть въ бога; зла душа входить въ яке нечисте звѣря, въ пса, осла навѣть въ рослину. Въ тôмъ новôмъ станѣ душа може зновь полѣпшити ся або погôршити. Така подорожь душь по розличныхъ тѣлахъ вôдбувае ся безустанно, доки душа степенево не дôйде до найвыжшого ступени. Щобы душа могла перейти всѣ ступенѣ досконаленя то треба на те 24 міліоны лѣтъ. По тôмъ часѣ душа стае ся вже совершенною, стае на рôвнѣ зъ Брамою и зливае ся зъ богомъ, звôдки и выйшла.

РЕЛІҐІЙНА ПРАКТИКА.

Священники-браманы новынаходили розличного рода дрôбнй обряды, котрыми приказували выповнювати цѣле житє. Для кождого реліґійного обряду истнували окремй молитвы, жертвы, обѣты, обмываня и т. д. Були окремй обряды, що вôдносили ся до одяганя, строѣвъ, питя, ѣдженя, способу ходженя, удаваня ся на супочинокъ, до спаня, до вбираня ся и розбираня, до купели и т. д. Взагалѣ не можна було поступити крокомъ, щобы не согрѣшити супротивъ тыхъ обрядовыхъ приписôвъ. Мѣжь иншими приписами були ось якй: „Най браманинъ (вѣрный) не переступить шнурка, до котрого привязане теля; най не бѣгае подчасъ дощу; най не не воды зъ долони. Най не чухае ся въ голову обома руками. Чоловѣкъ, що розбивае груды землѣ, що нôгтями перерѣзуе траву або хто обгрызае нôгтѣ той простуе до погибели подôбно нечистому чоловѣкови.“ Не вôльно було убивати звѣрятъ, бо въ нихъ могла находити ся людска душа; забороняе ся ѣсти звѣрята и то пôдъ такою, карою, що въ будучôмъ житю тй звѣрята пожеруть того чоловѣка.

Хто заховуе всѣ тй обрядовй приписы есть святымъ, а хто ихъ занедбуе стае безбожникомъ, а душа такого чоловѣка перейде въ звѣря.

ЧИСТОТА.

Головною повинностю браманина есть бути чистымъ, бо всяка змаза есть грѣхомъ и дае скоршій приступъ злымъ духамъ. Длятого, щобъ бути чистымъ, треба сторонити вôдъ людей, що суть поза тыми чотырома кастами т. е. що суть нечистыми; треба сторонити вôдъ звѣрятъ, не дотыкати землѣ а навѣть знарядôвъ, котрыхъ уживае ся въ хатѣ. Хто доторкнувъ ся подôбныхъ предметôвъ, стававъ нечистымъ, а зъ того повиненъ бувъ очистити ся якъ найскорше. Зъ того видно, що браманамъ сходило цѣле житє на безустаннôмъ очищуваню.

ПОКУТЫ.

За всѣ проступки противъ тымъ приписамъ треба було вôдбувати покуту и то неразъ дуже немилу и прикру. И такъ, хто нехотячи убивъ корову, повиненъ бувъ втягнути на себе еѣ шкуру и такъ день и нôчь, черезъ три мѣсяцѣ бути настухомъ и ходити за стадомъ коровъ. Хто пивъ гаракъ мусѣвъ лыкати кипячій напôй, котрый паривъ чоловѣкови нутро, доки не выгнало зъ него духа.

ПУСТИННИКИ.

Щобы охоронитись вôдъ тыхъ численныхъ небезпеченьствъ и бути чистымъ найлучше покинути свѣтъ. Придержуючись тои засады, старй браманы йшли на пустыню и тамъ постили, недосыпляли, до нѣкого не говорили, стояли нагй на дощи, або стояли мѣжь чотырома огнями нôдчасъ найбôльшои спеки. По кôлькохъ рокахъ такій пустинникъ зôстае покутникомъ. Тогдѣ жіе вôнъ тôлько зъ милостынѣ, стоить цѣлыми днями на улици зъ простягнеными впередъ руками, при тôмъ здержуе вôддыхъ и не говорить до нѣкого. Другимъ разомъ калѣчить ся вôстремъ бритвы або держить затисненй въ кулакъ пальцѣ доти, доки нôгтѣ не вôють ся въ тѣло. Черезъ подôбнй практики браманинъ хотѣвъ забити въ собѣ намѣтности, бажавъ вôдвернути свою увагу вôдъ житя а за те роздумувати и въ той спосôбъ взносити ся ажь до бога Брамы.

Та дорога до спасенія була дозволена тôлько браманамъ и то такимъ, що дожили глубокои старости, цѣле свое житє посвятили читаню святыхъ книгъ, та практицѣ всѣхъ приписôвъ. Такій покутникъ мусѣвъ такожь мати свою власну родину.

(Дальше буде.)

Памятайте
НА ФОНДЪ ШКÔЛЬНОИ МОЛОДЕЖИ въ Америцѣ!

Ба-а-а, а се що?
Въ Ню Йорку вырабляють Русины дуже добрй а танй юніовй сиґара. Русины и всѣ рускй бизнесмены замовляйте у свого, а не жидôвске драпте, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу:
John Parylak & Co.
406 E. 72 Str., New York City.

МИХАЙЛО БОСАКЪ,
Посылае грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.
Продае шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.
Продае тикеты колѣйовй до Ню Йорку.
Продае правдиву крайову палюнку и вино.
Мае голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.
Задармо потверджуе всякй начеры и дае раду, бо есть
Нотарь публичный, чоловѣкъ ретельный и честный.
M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

Що вы не чуєте?
Мы вынайшли новый спосôбъ, котрымъ лѣчимо всѣхъ глухихъ людей, кромѣ тыхъ, що родились такими и шумъ въ долонѣ вôдъ разу. Порада за дармо. Можете вылѣчити ся дома за танй грошѣ.
DR. DALTON'S AURAL INSTITUTE,
596 LaSalle Ave., CHICAGO, ILL.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.
Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала ему спосôбность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помôчнй лѣкарства.
Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

Якъ свѣжого мяса схочешь
Въ вечеръ, въ полудне, чи зрана,
То дôстанешь тано й добре
Всегда въ **Акима Кирпана**;
Вôнъ бучерню гарну мае,
Й весь OLYPHANT его знае.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.
Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ,
146 Lincoln str.
Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.
Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

PATENTS
promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 26 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.
Write to C. A. SNOW & CO.
PATENT LAWYERS,
Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ.
Cor. Shamokin and Chesnut str.
Одинокій лѣкаръ-славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй недуги совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особенно незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

ЧИ НЕ ЗНАЄТЕ, ЩО
Семанъ Митренко
— мае —
готель и галю на забавы
на River str., въ ОЛИФАНТѢ?

Гавріилъ Малинякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.
Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.
Братя! замовляйте у свого!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.
Юрія Хиляка.
Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за танй грошѣ, то най йде куповати до Ю. Хиляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.
Продае вôнъ такожь „шифкарты“ и посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣть до старого знакомого!

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.
Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bros
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЬ.
Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджоваными впростъ зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel. Продае такожь майнерскй одяги и посылае грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.
Вынаймае такожь „керичи“ на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.
300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000.
Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.
Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.
Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякй потрбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майперскй и звчайнй.
Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.
Продае шифкарты.
Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

НОВЫЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
ДИМИТРІЯ КАРПЯКА
(давнѣйше П. Серафина)
SHAMOKIN, Pa.
на Новôмъ Мѣстѣ, 108 Market St.
У него дôстанете найлѣпше пиво, виску, сигара по умѣркованôй цѣнѣ. Тримае такожь смачнй и свѣжй перекуски, якъ: сыръ швайцарскій, брындзю, шинку, ковбасу и т. и.
Мае такожь галю на забавы, котру вôднаймае дешево. — Готель утримуваный чисто, господарь чоловѣкъ ретельный.

Юрко А Прокоповичь,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на митінґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротив National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

ST. HERMANS BENEVOLENT Society. ORGANIZED FEBR. 1888 ROCHESTER, N.Y.
Выробляе братскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, унтформы.
Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.
R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
готельничій
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.
Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Купуйте книжки и газеты!

Толстой. Воскресеніе. Романъ, 85 цнт. въ оправѣ	$1.35
„ Воскресеніе съ рис. въ 2 т.	$2.20
въ оправѣ	2.75
„ Жизнь и ученіе Іесуса	13
„ Что такое искусство	21
„ О борьбѣ со зломъ	21
Финляндскій разгромъ. Сборникъ	40
Студенческое движеніе	43
Сибирякъ. Студенческое движеніе въ Россіи	8
Зибаровъ. О сожженіи оружія	16
Конференція въ Гаагѣ	11
Гонсъ. Правда о библіи	31
Рабочее дѣло въ Россіи	17
Очерки изъ исторіи англ. раб. союзовъ	22
Что такое государственный преступникъ	8
Листки Свободнаго Слова, Нр. 13 14 по	16
Свободная мысль Нр. 4 и 5, 1899, Нр. 1—4 1900 по	11
Наканунѣ Нр. 11—16 по	11

За почту платимо самй.
Адресуйте:
A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.